

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

sprawie **M. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 października 2025 r.

skargi obrońcy

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z 22 kwietnia 2025 r., sygn. II AKa 192/24,

uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie

z 8 sierpnia 2024 r., sygn. akt II K 178/23

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539 e § 2 k.p.k.

postanowił

1. oddalić skargę;

2. obciążyć oskarżonego kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z 8 sierpnia 2024 r., sygn. akt II K 178/23 uniewinnił M. K. od dwóch czynów zarzucanych mu aktem oskarżenia.

Na skutek apelacji prokuratora, Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z 22 kwietnia 2025 r., sygn. II AKa 192/24, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Olsztynie.

Skargę na wyrok sądu odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego M. K. i zarzucił rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegające na uchyleniu wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z 8 sierpnia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II K 17823 i przekazanie sprawy oskarżonego M. K. do ponownego rozpoznania temu sądowi w postępowaniu pierwszoinstancyjnym powołując się jednocześnie na dwie z wymienionych w ustawie z 6 czerwca 1997 r. k.p.k. tj. - z jednej strony - na zmaterializowanie się zakazu *ne peius* (przepis art. 454 § 1 k.p.k.), z drugiej zaś na zaistnienie układu procesowego, o którym mowa w art. 437 § 2 zd. drugie *in fine* k.p.k., co skutkowało wydaniem orzeczenia kasatoryjnego na podstawie zbiegających się i wewnątrznie sprzecznych podstaw;
2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k. polegającą na uchyleniu wyroku sądu I Instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, w sytuacji gdy nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, albowiem uwzględnione przez sąd II instancji zarzuty apelacji dotyczą wyłącznie oceny przeprowadzonych dowodów, a nadto wskazania sądu II instancji co do ponownego rozpoznania nie zawierają zaleceń w zakresie powtórzenia postępowania dowodowego, a jedynie powtórnego ich przeanalizowania i całościowej oceny, a tym samym stwierdzone przez sąd uchybienia nie implikują podstawy wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym;
3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a polegające na uchyleniu wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z 8 sierpnia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II K 17823 i przekazanie sprawy oskarżonego M. K. do ponownego rozpoznania temu sądowi w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, pomimo nie wyrażenia zapatrywania o podstawach do wydania wyroku skazującego w przedmiotowej sprawie.

Autor skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy właściwemu sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę, prokurator wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedziona przez obrońcę skarga nie zawierała argumentacji mogącej skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Na podstawie art. 539 a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Wynikający art. 539a § 3 k.p.k. nadzór Sądu Najwyższego nad przestrzeganiem normy określonej w art. 437 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym sprowadzać się może jedynie do oceny zasadności podjęcia decyzji kasatoryjnej przez sąd odwoławczy, a nie zasadności samego środka odwoławczego (apelacji). Skarga na wyrok sądu odwoławczego nie ma też charakteru *sui generis* "superapelacji", która nakazywałaby Sądowi Najwyższemu przejmować rolę sądu odwoławczego i ponownie oceniać zarzuty apelacyjne.

Biorąc pod uwagę treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wystąpienie podstawy uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania nie budziło wątpliwości. Wbrew twierdzeniom autora skargi, podstawa wydania przez sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego wynika wprost z treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia i stanowi ją treść art. 454 § 1 k.p.k. Sąd dokonując odmiennej - od sądu I instancji - oceny dowodów, przede wszystkim zeznań świadka D. K., wyraził przekonanie co do zasadności skazania oskarżonego.

Ponadto wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyraził zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania wskazując na konieczność - przy ponownym rozpoznaniu sprawy - uwzględniania argumentów

zawartych w wywiedzionej apelacji prokuratora oraz uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego, podkreślając, iż ponowne postępowanie przed sądem I instancji, wymaga dokonania oceny wszystkich dowodów z uwzględnieniem wymogów art. 7 k.p.k., ze szczególnym uwzględnieniem zasad logiki i prowadzenia legalnej działalności gospodarczej, a więc działalności nakierowanej na osiągnięcie dozwolonego prawem zysku, który winien być generowany z faktycznego obrotu, a więc realnej sprzedaży usług, bądź towarów.

Zastosowanie przepisu art. 454 § 1 k.p.k. było - wobec wymowy wyników postępowania kontrolnego w ramach toku instancji - obowiązkiem sądu *ad quem*. Zaskarżone skargą orzeczenie nie narusza art. 437 § 2 k.p.k., skoro przepis ten wymienia m.in. art. 454 k.p.k. jako jedną z podstaw wydania wyroku kasatoryjnego.

Warto dodać, że rozstrzygnięcie sądu odwoławczego respektuje pogląd wyrażony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 września 2018 r., I KZP 10/18, ponieważ po stwierdzeniu wadliwości oceny dowodów dokonanej przez sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy dokonał własnej oceny zgromadzonych dowodów, w szczególności osobowych, i doszedł do przekonania o konieczności skazania oskarżonego.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 539 e § 2 k.p.k. postanowiono jak w części wstępnej postanowienia. Rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania skargowego znajduje uzasadnienie w treści art. 539 f k.p.k. w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.

[J.J.]

[r.g.]